

IV. SZEMÉLYI ÁLLOMÁNYRA VONATKOZÓ STATISZTIKÁK

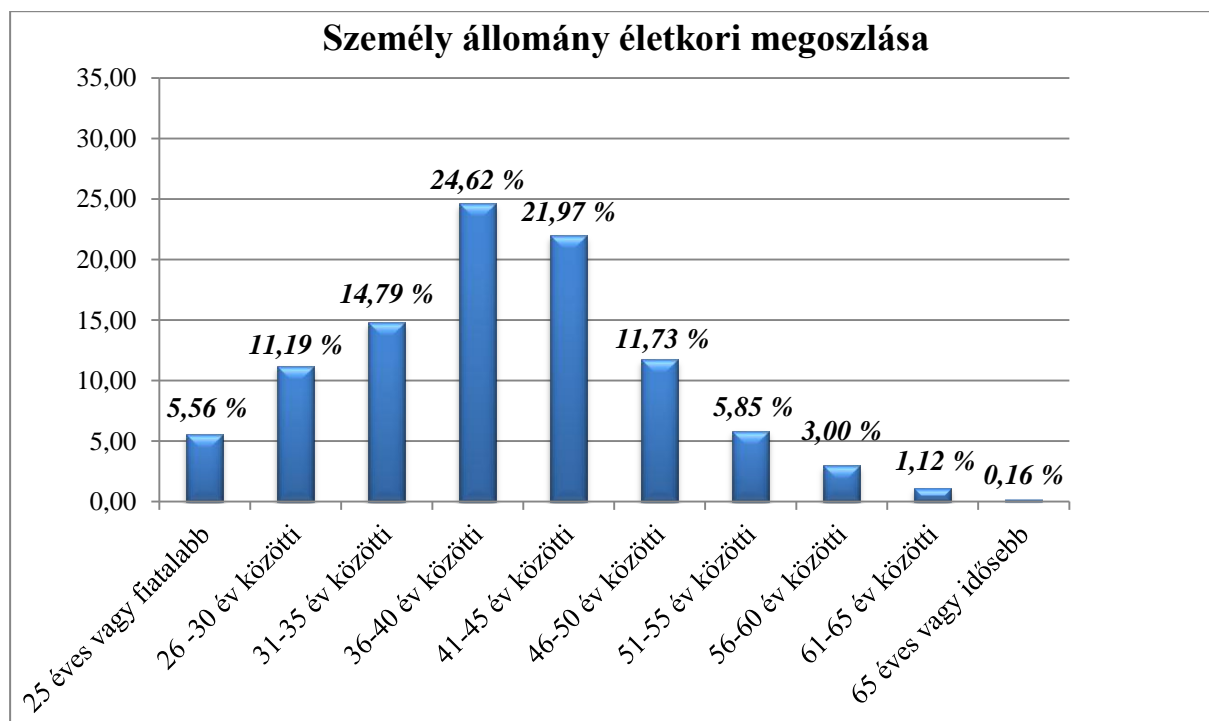
Alapvető adatok

A személyi állomány 2016. február 2-i létszáma 8 362 fő¹² volt, ebből 2 639 nő és 5 723 fő férfi.

<i>A személyi állomány rendfokozat és nemek szerinti megoszlása</i>						
	<i>Vezető</i>	<i>Tiszt</i>	<i>Tiszthelyettes</i>	<i>Közalkalmazott</i>	<i>Rész- munkaidős</i>	<i>Kormány- tisztviselő</i>
<i>férfi</i>	264	611	4491	319	18	20
<i>nő</i>	120	490	1208	744	44	33
<i>Összesen</i>	384	1101	5699	1063	62	53

20. táblázat

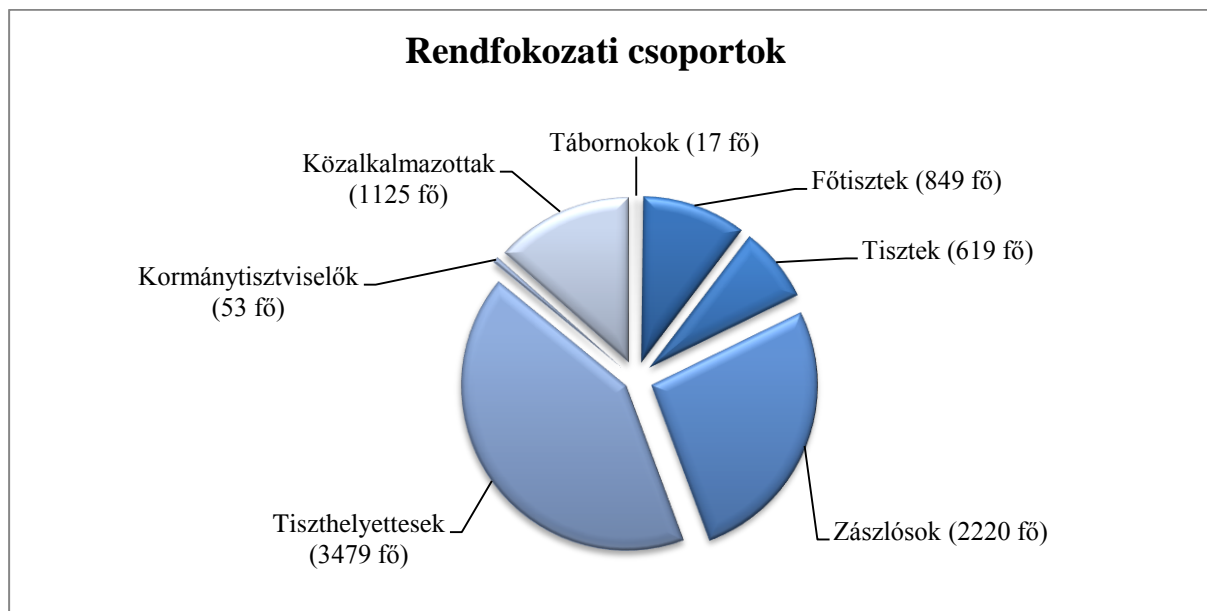
A személyi állomány nemi és rendfokozatonkénti megoszlásból látható, hogy a mind a vezető, mind a tiszt, illetve tiszthelyettesi állományban a férfiak jelentős többsége figyelhető meg, míg a közalkalmazotti, köztisztviselői, valamint a részmunkaidős állományban az arány megfordul, ezen kategóriákban a nők vannak többségben.



5. ábra

¹² További 69 fő részmunkaidős dolgozója van a Bv. Szervezetnek, akiket azonban nem szerepeltettünk az adatokban. A 2015. évben a személyi állomány átlagléttszáma 8359 fő volt.

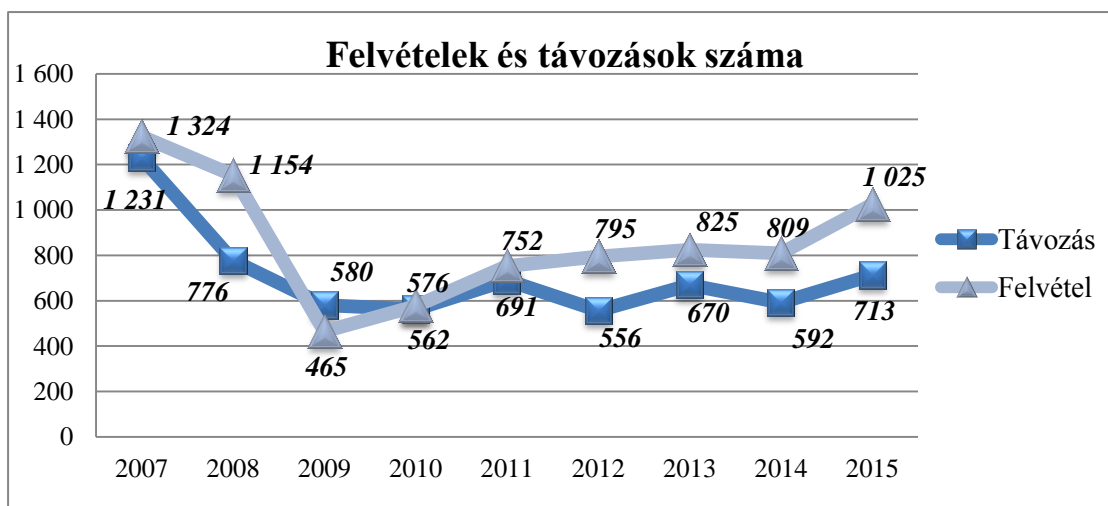
A bv. teljes személyi állományának életkori megoszlása látható a fenti táblázaton. A 8362 fős személyi állomány átlagéletkora 39 év, a legfiatalabb állományi tag 19, míg a legidősebb 71 éves. A legtöbben a 36 és 40, illetve a 41 és 45 éves kor közötti kategóriába tartoznak, együttesen ők a személyi állomány majdnem felét teszik ki (több, mint 46%-ot). Az életkori csoportok két végét képező korosztályból a 25 év alattiak aránya 5,56%, míg az 50 év felettek aránya összevontan több mint 10%, amely jogszabályi keretek hatására várhatóan egyre emelkedik majd.



6. ábra

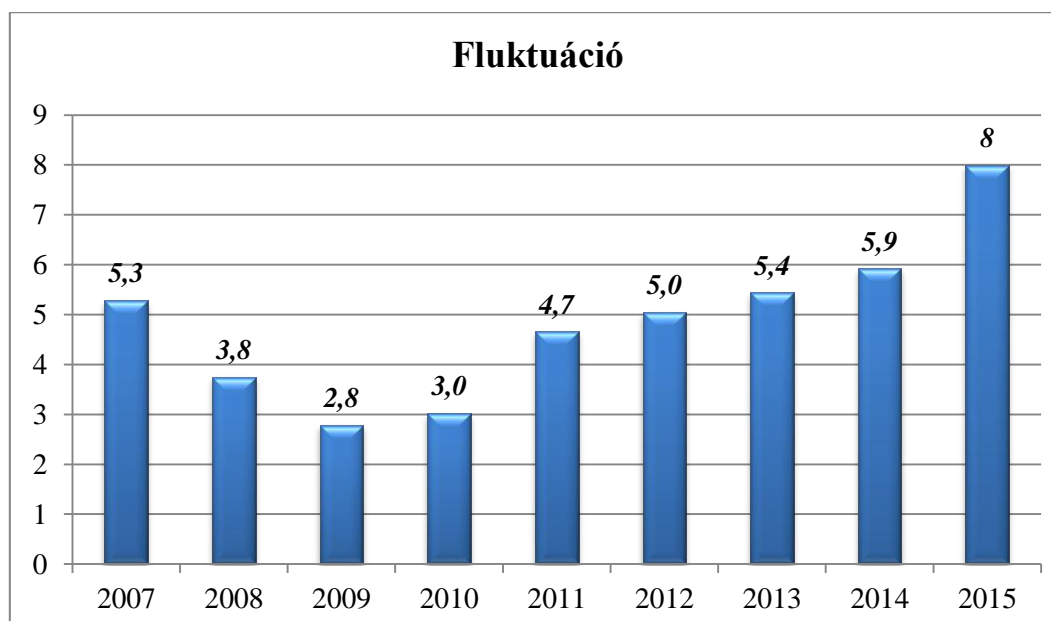
A besorolások vonatkozásában elmondható, hogy a személyi állomány legnagyobb részét a tiszthelyettesek alkotják, őket pedig a zászlósok, majd a közalkalmazottak követik. Látható az ábrán, hogy a főtisztek aránya magasabb a tisztekénél, ami nem jelent tényleges létszámförlényt, hiszen az új életpályamoddell, és beosztáshoz kötött rendfokozat bevezetésével sok előresorolás történt 2015-ben, ugyanakkor a már megszerzett rendfokozatok nem veszték el, növelve így a főtisztek arányát.

Fluktuáció



7. ábra

A felvételek és távozások arányából látható, hogy a Bv. Szervezet igyekszik fokozatosan feltölteni a részére rendszeresített állományi létszámot, s pótolni a szervezetet esetlegesen elhagyó állományi tagokat.



8. ábra¹³

A fluktuációs trendekben a leglátványosabb változást a 2010 utáni időszak mutatja. A növekedés mögött a külföldi munkavállalásban rejlő kedvezőbb anyagi lehetőségek húzódtak, azonban a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény hatályba lépését követően, 2015. július 1-jétől egyértelműen csökkent a kiáramló hivatásos állomány száma (I. félév 231 fő, II. félév 172 fő). Az új szolgálati törvény előmeneteli- és illetményrendszere, valamint a kidolgozás alatt álló biztosítási konstrukció és a lakhatási támogatási rendszere vélhetően pozitívan befolyásolja a személyi állomány hangulatát és elégedettségét, ezáltal csökkentheti a fluktuációs mutatót.

V. NEMZETKÖZI KITEKINTÉS

A kormányközi együttműködés keretében működő – és jelenleg 47 tagot számláló – Európa Tanács¹⁴ a büntetés-végrehajtás szempontjából kiemelt fontosságú szerv. Különböző jogi kötéserővel nem bír, azonban a tagállamok számára fontos és betartandó irányelveket fogalmaz meg ajánlások formájában, továbbá a büntönügy szempontjából releváns statisztikai adatgyűjtést is folytat. Az Európa Tanács éves pönológiai statisztikagyűjtése – amely nevét a francia megnevezés rövidítése után kapta – a SPACE kérdőív. A SPACE alapvetően két területet érint. A SPACE I adatgyűjtés az Európa Tanács tagállamaiban szabadságelvonással

¹³ Fluktuáció számítása: adott évi távozások száma (próbaidő alatt, közös megegyezéssel, lemondással) /adott évi munkajogi átlagléttség * 100

¹⁴ Az Európa Tanács (Council of Europe) 47 tagállamot számlál, székhelye Strasbourg, hivatalos nyelve az angol és a francia. A tagállamok aláírták az Emberi Jogok Európai Egyezményét, amelynek betartására hozták létre az Emberi Jogok Európai Bíróságát.

járó büntetést töltekre, illetve az egyéb okból ilyen intézményekben fogvatartottakra vonatkozik. A SPACE II adatgyűjtés pedig a szabadságelvonással nem járó, illetve alternatív szankciókkal büntetettek, pártfogoltakra vonatkozóan gyűjt adatokat. Az adatokat minden évben egy-egy kérdőív formájában kéri be a tagállamok büntetés-végrehajtást felügyelő szervétől, illetve a pártfogó felügyelet irányító szervétől. A begyűjtött adatok ellenőrzését, értelmezését és összehasonlíthatóvá tételének vizsgálatát egy munkacsoport végzi, mely jelentése megírásakor konzultál a nemzetek adatszolgáltatóival a minél pontosabb elemzések érdekében. Az adatok feldolgozása és validálása, valamint az ebből készített jelentés elkészítése többnyire egy évet vesz igénybe, így a legfrissebb elérhető ellenőrzött adatok általában két évvel ezelőtti dátumra vonatkoznak. A továbbiakban tehát ezekből a jelentésekből szemlélünk adatokat, az elérhető legfrissebb jelentések alapján. A 2016-ban elérhető legfrissebb statisztikákkal dolgozunk, melyek állapotokat vagy létszámokat tükröző adatok tekintetében 2014. szeptember 1-re vonatkoznak, egész évre vonatkozó mutatók tekintetében pedig a 2013. naptári évet mutatják be.

Fogvatartotti ráta

A SPACE-I adataiból kirajzolódik, hogy a régió államai az Európai Tanács tagországainak átlagát meghaladó fogvatartotti rátákkal bírnak, a Cseh, a Szlovák Köztársaság és Magyarország esetén összességében – a táblázatban látható legkorábbi, 2006-os értékekhez mérten – növekvő tendenciák mellett.

<i>Fogvatartotti ráták¹⁵ alakulása Kelet-Európa országaiban</i>									
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Európa Tanács átlag</i>	147,4	136,8	140,4	143,8	149,3	154	149,9	136,3	136,1
<i>Bulgária</i>	158,8	150,7	147,6	131,8	124	151,1	145,5	121,3	108,6
<i>Cseh Köztársaság</i>	185,6	184,8	200,6	210,4	209	220,9	215,5	154,7	177,5
<i>Lengyelország</i>	229,9	234,2	216	220,3	211,5	211,2	218,4	205,0	203,5
<i>Románia</i>	166,8	140,5	122,5	125,7	131,4	139,3	158,7	165,4	158,6
<i>Szlovák Köztársaság</i>	160,7	151,2	152,4	169,4	185,6	198,7	204,9	187,6	187,9
Magyarország	155	149,6	151,8	164,1	164,4	174,4	177,1	184,8	185
<i>Kelet-európai átlag</i>	176,1	168,5	165,1	170,2	170,9	182,6	186,6	169,8	170,2

21. táblázat Az adatok a „Council of Europe Annual Penal Statistics - Space I” kérdőívől, mindig a jelzett év szeptember 1-jére vonatkoznak.¹⁶

¹⁵ A korábbiaktól eltérően ezen fejezetben a fogvatartotti ráta 100 000 főre vetített értéket jelent.

¹⁶ Amennyiben más nincs feltüntetve, a SPACE I. kérdőívől származó adatok, mindig a jelzett év szeptember elsejére vonatkoznak

Zsúfoltság

<i>Fogvatartottak összlétszámának alakulása</i>			
	2012	2013	2014
<i>Csehország</i>	22 640	16 266	18 658
<i>Szlovákia</i>	11 075	10 152	10 179
<i>Lengyelország</i>	84 156	78 994	77 371
<i>Románia</i>	31 883	33 122	31 637
Magyarország	17 585	18 313	18 270
<i>Anglia és Wales</i>	86 048	83 842	85 509
<i>Franciaország</i>	76 407	78 363	77 739
<i>Spanyolország</i>	69 621	68 099	65 931
<i>Olaszország</i>	66 271	64 835	54 252
<i>Svédország</i>	6 431	5 868	5 861

22. táblázat

<i>Férőhelyek alakulása</i>			
	2012	2013	2014
<i>Csehország</i>	21 307	20 924	20 020
<i>Szlovákia</i>	10 798	11 302	11 318
<i>Lengyelország</i>	86 906	97 311	87 742
<i>Románia</i>	26 821	28 487	28 989
Magyarország	12 668	12 639	12 869
<i>Anglia és Wales</i>	90 897	87 784	87 688
<i>Franciaország</i>	56 991	57 435	58 054
<i>Spanyolország</i>	77 895	77 895	59 464
<i>Olaszország</i>	45 568	47 703	49 397
<i>Svédország</i>	7 040	6 586	6 417

23. táblázat

<i>Zsúfoltság alakulása</i>			
	2012	2013	2014
<i>Európa Tanács átlag</i>	97,7	94,2	91,6
<i>Csehország</i>	106,3	77,7	93,2
<i>Szlovákia</i>	102,6	89,8	89,9
<i>Lengyelország</i>	96,8	81,2	88,2
<i>Románia</i>	118,9	116,3	109,1
Magyarország	138,8	144,9	142
<i>Anglia és Wales</i>	94,7	95,5	97,5
<i>Franciaország</i>	134,1	136,4	114,5
<i>Spanyolország</i>	89,4	87,4	110,9
<i>Olaszország</i>	145,4	135,9	119,5
<i>Svédország</i>	91,3	89,1	91,3

24. táblázat

Öngyilkosság

Öngyilkosságok számának alakulása			
	2011	2012	2013
<i>Csehország</i>	9	16	7
<i>Szlovákia</i>	7	6	4
<i>Lengyelország</i>	22	18	19
<i>Románia</i>	9	22	19
Magyarország	9	8	7
<i>Anglia és Wales</i>	57	60	75
<i>Franciaország</i>	100	96	97
<i>Spanyolország</i>	17	30	39
<i>Olaszország</i>	63	56	42
<i>Svédország</i>	7	7	6

25. táblázat Az adatok a jelzett naptári évre vonatkoznak.

Öngyilkosságok 10 000 fogvatartottra vetített rátája			
	2011	2012	2013
<i>Európa Tanács átlag</i>	7,7	11,2	7,6
<i>Csehország</i>	5,7	5,5	4,3
<i>Szlovákia</i>	6,3	6,9	3,9
<i>Lengyelország</i>	4,0	2,8	2,4
<i>Románia</i>	2,2	2,7	5,7
Magyarország	4,0	4,9	3,8
<i>Anglia és Wales</i>	6,7	6,8	8,9
<i>Franciaország</i>	12,4	12,8	12,4
<i>Spanyolország</i>	4,6	2,5	5,7
<i>Olaszország</i>	8,3	9,7	6,5
<i>Svédország</i>	1,6	11,9	10,2

26. táblázat Az adatok a jelzett naptári évre vonatkoznak.

Fogvatartotti és személyi állomány létszámának aránya

<i>Személyi állomány létszámának alakulása</i>			
	2011	2012	2013
<i>Csehország</i>	10 879	10 548	10 608
<i>Szlovákia</i>	5 183	5 175	5 228
<i>Lengyelország</i>	29 497	29 553	29 354
<i>Románia</i>	12 141	12 560	12 645
<i>Magyarország</i>	7 840	7 882	8 070
<i>Anglia és Wales</i>	42 345	38 694	34 970
<i>Franciaország</i>	34 691	35 081	35 103
<i>Spanyolország</i>	29 975	30 387	29 803
<i>Olaszország</i>	46 252	45 772	44 775
<i>Svédország</i>	6 799	6 860	6 916

27. táblázat

<i>Fogvatartotti és a személyi állomány létszámának aránya¹⁷</i>			
	2011	2012	2013
<i>Csehország</i>	2,1	1,5	1,8
<i>Szlovákia</i>	2,1	2,0	1,9
<i>Lengyelország</i>	2,9	2,7	2,6
<i>Románia</i>	2,6	2,6	2,5
<i>Magyarország</i>	2,2	2,3	2,3
<i>Anglia és Wales</i>	2,0	2,2	2,4
<i>Franciaország</i>	2,2	2,2	2,2
<i>Spanyolország</i>	2,3	2,2	2,2
<i>Olaszország</i>	1,4	1,4	1,2
<i>Svédország</i>	0,9	0,9	0,8

28. táblázat

¹⁷ A táblázat értékei azt mutatják, hogy egy személyi állományi tagra arányszámokban mérve hány fogvatartott jut.

Külföldi fogvatartottak létszáma, aránya

Az országokban a külföldi vagy ismeretlen állampolgárságú fogvatartottak aránya erőteljes eltéréseket mutat, a nyugat-európai országokban általában 30% feletti arány figyelhető meg, míg a kelet-európai országokban ritkán haladja meg a 2%-ot az arányuk. Magyarországon ez a szám az elmúlt években 3,5-3,7% körül mozgott, amely európai viszonylatban meglehetősen alacsony arányt mutat.

<i>Külföldi fogvatartottak létszámának alakulása</i>			
	2012	2013	2014
<i>Csehország</i>	1 715	1 444	1 556
<i>Szlovákia</i>	218	226	176
<i>Lengyelország</i>	566	521	537
<i>Románia</i>	183	185	265
Magyarország	648	641	653
<i>Anglia és Wales</i>	12 810	11 663	11 510
<i>Franciaország</i>	13 925	14 390	14 874
<i>Spanyolország</i>	23 423	21 846	20 125
<i>Olaszország</i>	23 773	22 878	17 468
<i>Svédország</i>	1 530	1 383	1 324

29. táblázat

<i>Külföldi fogvatartottak aránya az összlétszámhoz képest (%)</i>			
	2012	2013	2014
<i>Európa Tanács átlag</i>	21,3	22,8	22,4
<i>Csehország</i>	7,6	8,9	8,3
<i>Szlovákia</i>	2	2,2	1,7
<i>Lengyelország</i>	0,7	0,7	0,7
<i>Románia</i>	0,6	0,6	0,8
Magyarország	3,7	3,5	3,6
<i>Anglia és Wales</i>	14,9	13,9	13,5
<i>Franciaország</i>	18,2	18,4	19,1
<i>Spanyolország</i>	33,6	32,1	30,5
<i>Olaszország</i>	35,9	36,3	32,2
<i>Svédország</i>	31,5	31,6	22,6

30. táblázat